

Напрями удосконалення пропорційної системи з відкритими списками

Денис Ковриженко, старший експерт з правових питань IFES в Україні

«Гарантовані мандати» і 25% квота

Основні проблеми

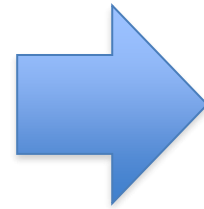
Посилення закритості системи

Нерівність виборчих прав кандидатів
(“гарантовані мандати”)

Невідповідність європейській практиці
(мандати і квота)

Неузгодженість підходів до
визначення кількості гарантованих
мандатів на парламентських і
місцевих виборах (1-9)

Нерівність статусу обраних депутатів

1. Зменшення кількості гарантованих мандатів до 1 або повна відмова від них
2. Зменшення квоти до 10%
3. Голосування лише за кандидата у списку, а не список в цілому

Непропорційність представництва округів/регіонів

Основні проблеми

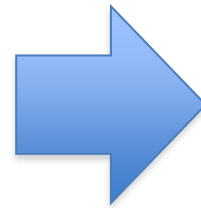
Непрогнозованість результатів для партій і виборців

На результати впливають випадкові чинники; можливість маніпуляцій

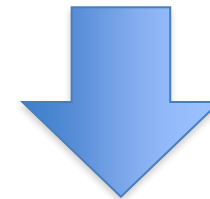
“Забуті” округи і ризики регіональних протиріч

Нерівномірне навантаження на депутатів

Невідповідність європейській практиці

Перехід на розподіл мандатів пропорційно до кількості виборців в округах

- Вакантні місця і дієзданість органу
- Підкуп виборців
- Повний розподіл мандатів в округах

Неможливість самовисування

Основні проблеми

Суперечність природі органів самоврядування

Невідповідність Копенгагенському документу

Європейська практика

Недієвість соціальних ліфтів і складність ротації еліт

Штучні стимули для створення “ратушних”/маргінальних партій

Дискримінація етнічних меншин

1. Можливість самовисування списків незалежних кандидатів на місцевих виборах
2. Заборона висування особи, яка не є членом партії
3. Недопуск до розподілу компенсаційних мандатів

Нерівність при голосуванні у ЗВО

Основні проблеми

Нерівний обсяг пасивних виборчих прав

Нерівний обсяг активного виборчого права

Концепція представництва

1. Віднесення ЗВД до одного або декількох ТВО
2. Можливість висування в ЗВО і здійснення агітації

Дієвість гендерних квот

Основні проблеми

Відкриті списки не сприяють збалансованому представництву

Можливість змін у списках до дня голосування

Можливість відмови від мандату після голосування/набуття повноважень

Формальне дотримання партіями

Судова практика

1. Додаткове державне фінансування лише за умови 40% представництва чоловіків/жінок
2. Вимоги до представництва у внутрішньопартійних органах
3. Звуження можливостей для відкликання кандидатів після реєстрації кандидатів і до дня голосування
4. Недотримання – підстава для відмови у реєстрації, а не уточнення документів
5. Залучення жінок партіями

Дякую за увагу!